

УДК 655.5: 004

ФАКТОРИ ЯКОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ВИДАВАННЯ

Асп. А.В. Кудряшова
Наук. керівник проф. В.М. Сеньківський
Українська академія друкарства

Проектування будь-якого книжкового видання починається з проведення глибокого аналізу ринку та вивчення світових тенденцій задля визначення актуальності, ступеню очікуваності, конкурентоспроможності продукції та купівельних можливостей потенційних читачів-покупців. Крім того, як і на будь-якому іншому етапі, при проектуванні надзвичайно важливим є покрокове дотримання усіх технологічних та естетичних норм задля унеможливлення випуску продукції неналежної якості. Саме тому виникає потреба у виокремленні та аналізі факторів якості проектування видання, визначення їх пріоритетності.

До факторів якості проектування видання належать:

- Тематичне та виробниче планування. При тематичному плануванні створюється план випуску літератури на рік, який включає відомості про автора, назву видання, анотацію, об'єм в друкарських аркушах і орієнтовний час виходу видання. При виробничому плануванні використовуються такі інструменти, як план реалізації, розрахунок собівартості та вартості витратних матеріалів за рік, штатний розклад. Деталізоване планування значно підвищує ефективність видавництва.
- Читацький попит вказує на рівень зацікавленості потенційних читачів, який залежить від актуальності та якості видання і прямо впливає на об'єм продажів, а, відповідно, й на отримані видавництвом прибутки.
- Ціна видання. Ціну необхідно прогнозувати на етапі проектування видання, аби затрачені кошти на виготовлення поліграфічної продукції були співмірними з фінансовими можливостями потенційних читачів-покупців.
- Редагування — це творчий процес роботи над текстом з метою його підготовки до друку шляхом покращення в літературному, науковому та соціальному плані, а також приведення у відповідність до мовних норм та правил.
- Коректура — це один з етапів підготовки видання до друку, який передбачає виявлення і позначення помилок та неточностей, допущених на попередніх етапах.
- Вид та тип видання. Вид видання визначається як за однією окремою ознакою, так і за сукупністю ознак та впливає на вибір практично усіх параметрів оформлення. Тип видання першочергово впливає на кінцеву ціну продукції, адже визначає клас дороговизни необхідних для виготовлення матеріалів та складність технологічного виконання.
- Обсяг видання — це кількість сторінок або аркушів в одному виданні. Відомості про обсяг видання в сторінках є найбільш наочними і зрозумілими для замовника чи кінцевого споживача. Обсяг в аркушах, залежно від виду аркуша, слугує для технологічних розрахунків, уніфікації видань, обліку робіт, калькуляції витрат та ін.
- Формат видання та сторінки складання. Формат видання встановлюється видавцем і узгоджується з друкарнею, залежить від виду видання, зокрема від цільового призначення, інформаційних ознак, читацької адреси, характеру читання, особливостей зберігання та від обсягу видання. Формат сторінки складання безпосередньо залежить від формату видання, виду та типу видання.
- Наклад видання. Розмір накладу того чи іншого видання формується на основі маркетингових досліджень про попит на видання, потенційну кількість читачів та вигоди підприємства від реалізації поліграфічної продукції. Розмір накладу безпосередньо впливає на собівартість готової продукції: чим більший наклад, тим нижча собівартість.

Рівень якості виготовленої поліграфічної продукції залежить від усіх перелічених факторів в міру їх пріоритетності.